

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó laptulajdonos:

MÁRK ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2–3-ig.

Telefon: 14.

Az erdélyi falvakért.

A világháború után mindazokban az országokban, ahol ennek következtében a társadalmi osztályok között lényeges eltolódás keletkezett, erős akció indult meg a népi megerősödés céljából, mely cél nem volt egyéb: visszatérni az ősi erőhöz, a maghoz, amelyből kifejlődtünk: a néphez, és az azt magában foglaló faluhoz.

Magyarország a háború előtt kimondott hivatalnok állam volt. Igaz, hogy egyik állam sem tudott olyan gerinces hivatalnoki kart nevelni, mint a régi magyar állam.

Miután így állott a régi Magyarországon a helyzet, nagyon természetes, hogy elhanyagoltatott a falu népe és ezzel maga a falu is.

A háború utáni Magyarországon azonban megváltozott a helyzet; a régi kedvenc hivatalnoki kar szellemi proletáriátussá süllyedt alá, amely már inkább teher, mint haszon a kiesiny Magyarországon.

Bár más indokokból, de ugyanez a helyzet az utódállamokban, így nálunk is, ahol a régi történelmi hivatalnokosztály egyszerre elveszítve örökös gyámolítóját, lassu sorvadásnak indult.

A sorvadással magával jár a tehetetlenség, sulyvesztés is, s így állott elő nálunk is az a helyzet, hogy középosztályunk elvesztvén állásával járó függetlenségét, sulytalanná vált, legalább is anyagiakban, mely aztán károsan hat vissza a szellemi erőki-fejtésre is.

Egészséges gondolkozás mellett mi következik ebből? Nem más, mint egy új orientáció, visszatérés az ősi erőhöz, a földhöz és a föld népéhez: a faluhoz.

Eddig a falu népe volt az, amely egy magasabb cél irányából a legkevésbé volt megszervezve. Ez a megszervezés nem annyira technikai, mint inkább szellemi vonatkozásokban értendő.

Meg kell értetni a néppel, hogy rájuk nézve az egyedüli őserőt ő képezi, hogy neki fajunk érdekében hivatása van és mindent meg kell neki tennie abban az irányban, hogy ezen célját a mi szellemi vezetésünk mellett el is érje. Nem politikai, hanem gazdasági megszervezettségről van itt szó, s nekünk, kiknek hivatása a nép szellemi vezetése, be kell látnunk, hogyha eddig elmulasztottuk a népet magunkhoz felemelni, úgy most le kell szállanunk hozzájuk, hogy aztán szellemiekkel ellátva, felemelhessük magunkhoz.

Lapunk hasábjain többször hangoztattuk ezt a felfogásunkat, s most, mikor a legtöbb országban megindult

a falu népének felkarolása, az úgynevezett falufejlesztési akció, meggyőződésünkben még jobban megerősödve érezzük magunkat.

Itt nálunk Erdélyben is megindult ez a falufejlesztési akció, és azt az erre leghivatottabb testület: az Erdélyi Gazdasági Egylet vette kezébe. Ez az egyesület van a legközelebb népünkhöz, s így munkálkodása eredménytelennel is keesegtet.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület a falu fejlesztése érdekében Erdély magyar lakta vidékein falufejlesztési tanfolyamokat óhajt rendezni. Az első ilyen tanfolyamot Zilahon rendezti az egyesület jul. 22–26-ig.

A tanfolyam célja: irányt szabni és egységes utmutatást adni a falu vezetői számára a magyar földművelő nép gazdasági téren való szervezése, nevelése és vezetése tekintetében. A tanfolyamon résztvehet minden a falu kulturája iránt érdeklődéssel viseltető

gazda, pap és tanító, férfi és nő egyaránt. A tanfolyam hallgatása teljesen díjtalan. A jelentkezés határideje július 20.

A tanfolyamon gazdasági életünk legnevezetesebb szellemi vezetői tartanak előadásokat. Bővebb felvilágosítással az Erd. Gazd. Egyesület titkári hivatala szolgál (Kolozsvár Attila-ut 10.)

Városunkban is működik a Gazdasági Egyesület. Nagyon helyénvaló volna, hogyha egyik lelkes tagját erre a tanfolyamra kiküldené, hogy az ottan magába szívottakat itt nálunk elhintse. A részvétel igazán alig kerül valamibe, így tehát annak megvalósítása előtt semmi komolyabb akadály nem áll.

Vegye kezébe Gazdasági Egyesületünk a falufejlesztés programját, amelyet aztán a vidéki Gazdakörök bevonásával a falura is terjesszen ki.

Cs. A.

A ditrói községi tanács felebbezése a feloszlató határozat ellen.

Múlt számunk vezetőhelyén foglalkoztunk a feloszlátott ditrói községi tanács kérdésével, amelyet tisztán politikai alapon elintézettnak tartunk. Oly jogsérelmet szenvedtünk, mi, magyarok, ez alkalommal is, amely mellett elmenni egyszerű, beletörődő tudomásulvétellel nem lehet.

A feloszlátott községtanács felebbezést adott be a helytelennek tartott prefektusi határozat ellen és kéri a belügyminisztert, hogy vizsgálja felül a feloszlátás indokait és semmisítse meg a határozatot.

E felebbezés is dokumentum kisebbségi életünkben és főleg szomorúan bizonyítja, hogyan változik a közigazgatási igazság a kormánnyal együtt. Ami jó volt azelőtt, bűn ma és megfordítva.

Alábbiakban a felebbezés indokaiból közlünk egy-egy érdekes részt, amelyekhez kommentárt nem fűzünk. Nem szorul az egész dolog semmi magyarázatra.

Megérdemli, hogy feljegyezzük: a felebbezés indokolásának valóban jogászai munkáját dr. Puskás Levente ügyvéd végezte, akinek összes díjazása érte: polgártársai meglegedése és köszönete.

Az iskolák kérdésére, amely a feloszlátó határozat második számú indoka, még visszatérünk.

*

A sérelmes határozat a községtanácsot a közig. törvény 273. §. c) pontja alapján oszlatta fel abból az okból, hogy a községtanács rosszhiszeműen kompromittálta a közigazgatás érdekeit.

Ennek a megállapításnak a vizsgálat adatain kellene alapulnia, olyan tényeken, amelyek kétségtelenül igazolják a tanács vagy a községi állandó választmány rosszhiszeműségét, azonban a vizsgálati jegyzőkönyvből és a ki-

hallgatott tanács védekezéséből kitűnik, hogy a vizsgálat egyetlen tényt sem tudott megállapítani, amely a tanács rosszhiszeműségét igazolná, sőt az tűnik ki, hogy a tanács a vizsgálat minden vádpontjára megadta a megfelelő és elfogadható felvilágosítást. A rosszhiszeműség szándékos rosszakaratot jelent, amellyel a községtanács tagjait — akik a községnek tisztességes vezető polgárai — alap nélkül megvádolni nem lehet. A rosszhiszeműség kétségtelen megállapítása nélkül pedig a törvény szigorú értelmezése alapján viszont nincs helye a tanács feloszlátásának.

A prefektusi határozat tehát kellő ténybeli alap nélkül sérelmesen és tévesen alkalmazta a törvényt.

Mielőtt a határozat indoklására pontról-pontra reflektálnánk, tiltakoznunk kell elsősorban a lefolytatott vizsgálat eddig még nem tapasztalt módszere ellen, amely szerint a vizsgálóbizottság először megállapította a tényeket, amelyekben a tanács vétkes, e tények alapján megállapította a tanács rosszhiszeműségét és csak azután hallgatta meg a tanács védekezését. Először tehát ítéletet hozott s csak azután folytatta le a bizonyítási eljárást. Azt hisszük, hogy ennek megfordítva kellett volna történnie.

Tehát maga a vizsgálat absolute alkalmatlan arra, hogy a feloszlátásnak alapul szolgálhasson. Vegyük azonban sorra a feloszlátó határozat indoklását.

Ad. 1. a) pont.

Az agrár eljárás folyamán a község erdő nélkül maradt. Az állami iskolák fenntartásának súlyos gondja, az iskolaépítés kötelezettsége, amelyet épen a felsőbb hatóságok állandóan szorgalmaztak és más kulturális célok arra ösztönözték a tanácsot, hogy elvett erdeiből va-

lamit visszaszerezzen. Ez eljárással ügyvédet bízott meg.

Tény, hogy a kikötött 20% ügyvédi honorárium kissé magas. E százalékot azonban nem a tanács határozta meg, hanem a kötlevel megkötését a községi állandó választmányra bízta. A tanács e határozatát Száva Gerő tanácsos megfellebbezte s ezen fellebbezést ugyanazon vármegyei állandó választmány utasította el, amely most a 20% miatt javasolta a tanács fellebbezését. A fellebbezés elutasításával a vármegyei állandó választmány tehát szabad kezet adott a községi állandó választmánynak az ügyvédi kötlevel megkötésére, tehát a honorárium megállapítására is.

Ezenkívül: amikor a községi állandó választmány az ügyvédi kötlevelet jóváhagyásra felterjesztette, a vármegyei állandó választmánynak módjában volt annak feltételeit elbírálni, s ha a község érdekeivel ellentétesek, a jóváhagyást megtagadni.

A vármegyei állandó választmány azonban a kérdést a miniszter elé terjesztette, holott az ő hatáskörébe tartozott. Hogyan lehet tehát ezen körülményeket a községtanács bűnéül felróni?

A miniszter a kötlevelet, mint nem hatáskörébe tartozót, elintézés végett visszaküldötte s hogy azután az akkori prefektus ezt az állandó választmány tudta nélkül jóváhagyta, arról a községtanács nem tehet. A tanács csak a kormányváltás után tudta meg, hogy a jóváhagyás nem törvényes úton jött létre; amidőn dr. Tętu prefektus ur a jóváhagyást megsemmisítette, s a vizsgálatot ez ügyben bevezette, e perctől kezdve a tanács mindig azonosította magát a felsőbb hatóság intézkedéseivel és azokat elősegítette.

A 20% erdőterületnek számbaadását az akkori jegyző a tanács tudta nélkül eszközölte, sőt a vizsgálati jegyzőkönyv tanúsága szerint a községi állandó választmány sem tudta, hogy a román szövegű számbaadási jegyzőkönyv mit tartalmaz.

Mikor a tanács ennek tudomására jutott, tiltakozott és azonnal bizottságot küldött ki a helyszínére az ügy megvizsgálása végett; azonban akkor egy jóváhagyott kötlevellel állott szemben, s a liberális kormány alatt ez ellen semmit sem tehetett.

Téves tehát a felosztató határozat azon megállapítása, hogy a tanács a dr. Tętu prefektus ur megsemmisítő határozata után engedte, hogy az erdő tovább termeltesse, mert ezután a termelést letiltotta s onnan azóta egy szál fát sem vittek el. Bizonyos nagyobb mennyiségű fa elszállítása még a megelőző kormány idejében történt, amikor a községtanács az akkori prefektus jóváhagyó határozata ellen semmit sem tehetett. Hitelesített kivonatban csatoljuk itt azon 6 drb községtanácsi jegyzőkönyvet, amelyek kétségen kívül igazolják, hogy a községtanács a „Stejea” erdő ügyét állandóan napirenden tartotta, azzal mindig behatóan foglalkozott, bűnügyi zárlatot kért, biztosítási végrehajtást vezetett a levágott fákra s a teendő lépések tekintetében állandóan kereste az érintkezést a felsőbb hatósággal.

Kérjük a Miniszter Urat, hogy ezen jegyzőkönyvekből méltóztassék meggyőződni arról, hogy a községtanács ez erdőügyben rosszhiszeműen járt-e el? Mert e jegyzőkönyvek pontosan az ellenkezőt bizonyítják.

Ad. 2. pont.

Az iskolák ügyében — amint a vizsgálati jegyzőkönyvből kitűnik — Lascu Alexandru jegyző ur a prefektus ur rendeletét azon hozzáadással közölte a községtanáccsal, hogy a község az iskolák iránt indított pert a Táblánál is megnyerte, tehát a községtanács vegye át az iskolákat a román. kath. egyháztól. Minthogy a prefektus ur rendelete csupán annak közlését tartalmazta, hogy a község a pert megnyerte, de az átvételre utasítást nem adott, a jegyző ur közlése a tanácsot tévedésbe ejtette. Ezt maga a jegyző is beismerte a vizsgálóbizottság előtt. A községtanács a téves közlés folytán nem tehetett mást, minthogy távol tartsa magát az iskolák átvételétől, amely csak birói

úton lehetséges, annál is inkább, mert az egyház a tábla ítéletét megfellebbezte s így az nem volt jogerős.

A község az állami iskolákra közel 500.000 lejűt áldoz évente, az állami iskoláknak megfelelő helyiségeket bérelt, s azoknak ma sincs semmi kielégítetlen szükségletük, tehát az iskolák működését a tanács soha semmivel sem akadályozta; az állami iskolákkal szemben a községet szigorú törvény kötelezi, amelynek eleget kell tenni, az egyház pedig a saját iskoláit maga tartja fenn, az iskolaügy tehát leg-

kevésbé van a községtanács kezébe letéve s így még ha akarna sem tudna ezen a téren mulasztásokat elkövetni.

Az előadottak alapján a felosztató határozat egyetlen vádpontja sem szolgálhat alapul arra, hogy a tanács ellen a közigazg. törvény 273. §. c) pontja alkalmazható legyen, s mint egyének is, tisztelettel tiltakozunk a rosszhiszeműség alaptalan vádjá ellen, amely alkalmas arra, hogy a község lakossága előtt egyéni becsületünket kisebbitse.

Ditró, 1929. július 5.

Dr. Nagy Lajosné Szentgericzei Jakab Piroska festőművésznő újabb sikerei.

Még élénken emlékezünk arra a hatalmas sikerre, amelyet dr. Nagyné a tavasz folyamán rendezett képzőművészeti kiállításával aratott.

A művésznőt a nagy siker azonban nem kápráztatta el, hanem azóta is végtelen nagy szorgalommal képezte magát tovább. Több, mint két hónapot töltött újra Budapesten, ahol a legkiválóbb mesterektől tanult tovább.

S hogy milyen eredménnyel, legjobban az a távirat bizonyítja, amit Déry, a Nemzeti Szalon igazgatója a napokban juttatott hozzá, mely szerint a Genfben rendezendő nemzetközi képzőművészeti kiállításra 3 nagy képét elfogadták.

A Népszövetség Genfben tartandó nyári ülésén ugyanis hatalmas méretű nemzetközi kiállítást rendeznek, melyre minden Szalon elküldi a maga kiváló reprezentánsait. Dr. Nagyné, mint a Nemzeti Szalon egyik legkiválóbb tagja, Dérytől, a Nemzeti Szalon ilusztris igazgatójától, szintén felszólítást kapott, hogy a genfi kiállításon vegyen részt s e cél-

ból néhány képét bocsássa a Szalon zsűrijének előzetes kritikája alá.

Dr. Nagyné a mostani pesti tartózkodása alatt készült képeiből küldött el 3 nagy képet s a zsűri mindhárom képét a nemzetközi kiállításra méltónak találta. Annál büszkébb lehet dr. Nagyné erre a kiváló sikerére, mert amint művészi körökben általánosan tudott dolog, ilyen nagyszabású nemzetközi kiállításokra minden nemzet csak a teljesen kiforrott irányzatok, legkiválóbb képviselőit szokta elküldeni.

Ehhez nem kell bővebb kommentár s mi csak újlag a legőszintebben gratulálhatunk a kiváló tehetségű művésznőnek, aki ily rövid idő alatt tudta magát felkészíteni a Nemzeti Szalon legkiválóbbjai közé.

Értesülésünk szerint a művésznő nyaralás helyett itthon fog szorgalmasan tovább festgetni. Ősszel Csíkszeredában, majd Bukarestben fog újra a nyilvánosság elé lépni.

Sic itur ad astra!

Cselédleányok védelme az erkölcsi romlástól.

Egyik multkori számunkban megemlítettük, hogy milyen súlyos veszély fenyegeti székel cselédleányainkat azáltal, hogy magasabb bérfizetés reményében messze eltávoznak szolgálat végett a szülei háztól. Azt is megírtuk, hogy a Katholikus Szociális Misszió különös gondot fordítva erre, mozgalmat indított abban az irányban, hogy a községi előjárások ne adjanak ki személyi okmányokat a szülői háztól eltávozni akaróknak.

Most úgy látszik, az illetékes minisztérium is felfigyelt erre a nagyfontosságú szociális, de egyúttal erkölcsi szempontból is fontos kérdésre, mert a belügyminisztérium 1934/1929. sz. alatt rendeletet adott ki, melyben elrendeli a községi hatóságoknak, hogy ne engedjék meg a 18 éven aluli leányoknak otthonukból való eltávozását. Elrendeli továbbá, hogy a hatóságok tagadják meg az ilyen leányok személyi okmányainak a kiadását.

A rendeletnek azonban van még egy fontos rendelkezése, mely úgy szól, hogy mielőtt a leány elindulhatna szolgálatba, a hatóságnak be kell mutatnia alkalmaztatási szerződését, melyet a leendő gazdának, meg a szülőnek is alá kell írnia. Egy másik okiratban pedig a rendőrségnek kell igazolnia, hogy a cseléd leendő gazdája erkölcsös ember.

Amilyen humánus és messzire kiható a minisztériumnak ez a rendelete, mindazonáltal attól félünk, hogy a gyakorlatban nem fog bevalni, mivel a szükséges okmányok beszerzése, szerződések kölcsönös aláírása, különösen a gazda erkölcsének rendőrhatalósági bizonyítása nemesak tul bürokratizmust idéz elő, de sok visszaélésre és kellemetlenségre is vezet.

Mindazonáltal annyira fontos ránk, székelységre ez a kérdés, mint akiknek leányai a legnagyobb százalékban távoznak el a szülői otthonról szolgálatba, hogy az apróbb kellemetlenségektől el kell tekintenünk a közös cél érdekében.

A rendőrhatalóság tapintatos eljárása különben is élet veheti minden kellemetlenségnek.

A rendelet csak ott tévesztett célt, mikor nem tesz különbséget azon cselédleányok között, akik Bukarestbe, vagy a szülői háztól

messze eső, rájuk nézve teljesen idegen környezetű városokba távoznak el, és azok között, akik szülői házuktól nem messze eső városokban, mint például nálunk is, keresnek szolgálatot. Itt ugyanis úgy a gazda, mint a szülői részéről is elegendő felügyelet alatt áll, s ha még a rendőrség is támogatására van ebben a tekintetben a gazdának és szülőnek, igazán nincs mit félnünk székel cselédleányaink erkölcsi elromlásától.

Itt van a nyár.

Mikor a hársfa illatárja

A várost, falut összefúrja...

Zsongnak a méhek, dalol a madár

S ezer színt játszva, díszlik a határ.

— Még a szellő is sokkal édesebb,

Csókjánál nincsen semmi kedvesebb —

Villám világít sötét éjszaka,

Itt van az évek csodás szép szaka,

Amelyre szívünk oly régóta vár...

Itt van a nyár, itt van a nyár!

Mikor még alszik mélyen a város

S kiált a gazda: „Felkelni már most!

Mindennek meg van az ő ideje.

Munka az élet sója, veleje...”

Pitypalaty szava, kasza csengése,

Mokány kis lovak csilingelése...

Észbontó lányok csodás szép dala

Száll; itt van az év legszebb hajnala,

Mely után forrón tűz a napsugár.

Itt van a nyár, itt van a nyár!

Mikor a Maros ringó habján

Azon vitáznak, üve a sajkán,

Kinek kezéből sujt az evező

Virággal hintve, győzve érkezén,

A hal kedvében viz fölé kerül,

Rovart vadászva, ha jól sikerül...

Uszodává lesz a Maros hossza,

„Egy szent egésszé” meg nem osztva...

Tündérien szép, csodás nőkebel,

Melyen a szívem úgy merengne el...

Csábos hullámnak adja át magát,

Melyben szírének hallani szavát...

A nap is, látva, csodálkozva áll,

Mig andalogva, alkonyatra száll...

Csak Isten tudja azt, amit érzek,

Shívem legmélyén megremeg — vérzek;

Titkon irigylem a hullámokat,

Mely ölébe veszi a lányokat,

Csókolja hévvel — Édes Istenem,

Hogy nem lehet hullámmá vedlenem!

Hisz van bennem hő, lángoló napsugár,

Melyre a szív tavasszal még úgy vár...

Itt van a nyár, itt van a nyár!!!

Marosvásárhely. BCU Cluj-Napoca. Angi Balázs.

A Marosvásárhelyi Dalkör vendégszereplése.

F. hó 6-ikán tartotta meg városunkban vendégszereplését a segesvári országos dalosversenyen első csoport második díjával kitüntetett dalegylete: a Marosvásárhelyi Dalkör.

Öt hatalmas autóbusszon érkezett meg a 70 tagot számláló Dalegylet, melyet Ipartestületünknel a gyergyószentmiklósi Dalegylet fogadott az ő jellegének elénklésével testületi zászlója alatt. A jelige elénklése után E. Deér Kálmán dalegyleti díszelnök üdvözölte meleg szavakkal a vendég dalárdát, melyre szintén jellegje elénklésével a Marosvásárhelyi Dalkör válaszolt. Ezután Szigyártó Kálmán ref. kollégiumi tanár, dalegyleti elnök köszöntö meg keresetlen szavakkal a meleg és szeretetteljes fogadtatást, mely után nyomban megkezdődött a vendégszereplő dalegyleti tagok szállásra kísérése.

Este zsufolt ház előtt tartotta meg hangversenyét a Marosvásárhelyi Dalkör, melyet Dalegyletünk vezetett be egy pár szépen sikerült dal elénklésével.

Az estély rendkívüli számát Haják Károly hegedűművész, dalegyleti karnagy hegedűszámai képezték, melyek bámulatba ejtették az egész hallgatóságot.

Haják kíséretét Demeter Róbertné urasszony látta el a tőle már megszokott precizitással.

A vendég dalegylet egyes számairól nem akarunk kritikát mondani szakértelmünk elégtelensége miatt, csupán annyit jegyzünk meg, hogy az minden kritikát kiállott s különösen bámulatos fegyelmzetttségük lepett meg mindannyiunkat.

A jól sikerült számokat zajos tapssal jutalmazta a hálás közönség.

Másnap az egész dalegylet kirándulást tett a Gyilkostóhoz, ahonnan este visszaérkezve, hétfőn a kora reggeli órákban indultak haza Marosvásárhelyre.

HIREK.

Beregi.

Valamikor Budapest ünnepelte. A Nemzeti Színházban táblás házak tapsa jutalmazta alakításait. Jó megjelenése, férfiszepe minden női szívet megdobogtatott.

Azután jött a bolond világ. Minden ember hirtelen nekifogott és elkezdett olyan dolgokkal foglalkozni, amihez éppen semmit sem értett.

Beregi Oszkár ezer meg ezer mással együtt politikához kezdett. Kommunista lett. Kompromittálta magát.

Emigrált. Magyarország azonban nem tartott vele haragot, hazatérhetett, de a közönség szimpátiáját, amelyet meggondolatlan közszereplésével elvesztett, nem tudta visszaszerezni. Budapesten nem játszhat már. Nem szívesen emlékeznek vissza ott kommunalatti szereplésére.

Most vidéken turnézik. Az utódállamokban főleg.

Igy került el Gyergyóba is.

Mert a régi művész maradt. Társaival Táray Ferencel, ki nem kevésbé nagy művész, Kaszab Anna, Kerékgyártó Olga, Faragó Margit, Bondy István, Darvas Ernő, Szabadkay Miklós, Bereng Béla, Komai Sándorral oly előadást produkáltak, amelynek éppen csak a kerete hiányzott, hogy teljesen budapesti legyen.

A közönség a termet teljesen megtöltötte. Az előadás végeztével valóságos deputáció ment a társulathoz, kérve, hogy adjanak Gyergyónak még egy estét.

Kérésre megígérték, hogy jövő pénteken, miután addig nincsen szabad idejük, visszajönnek hozzánk.

Ugyancsak Biró Lajos darabbal, a Sárga Liliommal.

Szívesen várjuk őket.

— Szabó György apát-plebános aranymiséje. Lélekemelő ünnepségre készül városunk minden társadalmi osztálya. Folyó hó 28-ikán lesz ugyanis 50 éve, hogy Szabó György apát-plebános elmondotta első miséjét.

50 év, két emberöltő, még élni is sok, különösen akkor, mikor ez a két emberöltő szakadatlan munkálkodásban, a másokért való folytonos magafeláldozásban telik el.

Szabó György apát ötven éves munkás multját igen sok közgazdasági alkotás, szeretet- és jóléti intézmény bizonyítja, s emellett kivesszi mindenütt a maga részét azokból a munkákból is, amelyek nem szorosan függenek össze egyházi funkciójával.

Amint értesülünk, úgy paptársai, mint tisztelői és barátai szép ünnepséggel akarják megülni Szabó György aranymisés jubileumát, melyre az előkészületek máris megindultak.

— **Emelik a nyugdíjakat.** Popovici pénzügyminiszter a csatolt területek katonai és polgári nyugdíjasai számára 100 millió lejt utalt ki. Ebből az összegből Erdély nyugdíjasainak 60 millió lejt jut. Hir szerint a nyugdíjasok járandóságát állandó jelleggel fel fogják emelni. A nyugdíjemelés 15 százalékos lesz és folyó évi január hó elsejéig visszamenőleg fogják kiutalni a régi és a felemelt nyugdíj közötti pénzkülönbséget. Tervbe van véve, hogy a hadirokkantak járandóságát is felemelik.

— **Praktikus szabadalom.** Székely fajunk egyik jellemző tulajdonsága az örökös furás-faragás, szebbnél-szebb találmányok kigondolása, melyek valamennyienél a praktikusság a jellemző. A legegyszerűbb fa-ajtókilinestől a legfurfangosabb mechanikai szerkezetig mindenütt felfalható fajunk találékonysága.

Bálint Ákos, a helyi róm. kath. elemi iskola igazgatója is a napokban egy igen figyelemreméltó alkotással lépett a nagy nyilvánosság elé. Egy minden tekintetben megfelelő, gazdasági és háztartási szempontból nélkülözhetetlen cikket: egy célszerű és formás kutszerkezetet konstruált melynek igazi hasznát és sok előnyét a gyakorlat fogja majd beigazolni.

Az első kutszerkezet már ki is lett próbálva, amely igen könnyen működik és formás alakjával bármely udvarnak vagy térnek díszére válik.

Bálint Ákos már régóta dolgozik ezen szabadalma elkészítésén és tökéletesítésén, míg most végre elérkezett ahoz az időhöz, amikor találmányával a nagy nyilvánosság elé is léphet.

Bálint Ákos igazgató szabadalmához az erkölcsi sikeren kívül anyagiakban is sok szerencsét kívánunk.

— **A ditrói községi tanács feloszlata**sának forró milliójében egy sajnálatos incidens történt mult hó 27-ikén.

Egy mulató társaság valamelyik tagja ugyanis, bizonyára nem a szeretet megnyilvánulásaként, este ugy 10 óra tájban revolverrel belőtt a Liebl Ede bankigazgató udvarára s csak egy hajszálon mult, hogy egyik épen az udvarba tartó asszonyt a revolvergolyó el nem találta.

Ehhez a cselekedethez nem kell semmi kommentár.

— **Székelyek Lapja Kolozsvárt.** Szerkesztőségünkhöz egy ügyesen szerkesztett, nagy elgondoláshoz kis lapnak az első száma érkezett meg, a „Székelyek Lapja”.

Kolozsvárt, a hajdani magyar egyetemi városban, még most is számos fajtestvérünk él, kik úgy az intellektuelek, mint az iparos- és kereskedő osztályból mind megállja a maga helyét, dicsőséget hozva kitartó szorgalmával, törekvésével és becsületességével székely fajtájának.

A lapban az kelt feltűnést, hogy székelységünk megmentését elsősorban gazdasági alapon akarja keresztülvinni, melynél fogva erre vonatkozik majdnem minden cikke és tudósítása. Így hozzánk érkezett 3-ik száma a takarékos-ságra tanít meg, megtanítva egyúttal annak részleteire is, közölve a „Zsugori” Takarékos Társaság szabályzatát.

A takarékoságnak ez a módja nem ismeretlen Kolozsvárott, amennyiben az ottani kisiparosságnál már szépen bevált ez a módszer s most a szerkesztőség meg akarja ismertetni ezt a módot távolabb lakó fajtestvéreivel is.

Ezenkívül gondoskodni kíván a székely tanoncok elhelyezéséről, ruházásáról és tagjainak a lap köré gyűlt iparosság, kereskedők, orvosok stb-nél kedvezmények biztosításáról. A lap már közli is azon intellektuelek és kereskedők, iparosok névsorát, akiknél a lap előfizetői kedvezményben részesülnek.

A szerkesztőség tisztikara: Dr. Bernád Ágoston ügyvéd, városunk szülötte, ügyész dr. Gáspár János, pénztáros Csutak Károly, mind vezető személyek a kolozsvári magyar társadalomban.

Az ügyesen összeállított lapra felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Jelentkezni kell a hadirokkantaknak** Az egészségügyi miniszterium a lapok útján figyelmezteti a hadirokkantakat, hogy a most folyamatba levő hadirokkant szemlén feltétlenül jelenjenek meg, mert csak azoknak a hadirokkantaknak emelik fel a nyugdíját, akik igazolják, hogy a szemlén résztvettek. A gyergyói rokkantak jelentkezési idejét lapunk június 23-án megjelent számában közöltük.

— **Halálos szerencsétlenség.** Julius 4-én Alfaluból tűzifáért ment az erdőre Pál Mihály 84 éves földmives lovaival. Azzal ment hazulról el, hogy fiát, ki az erdőn kaszált, fel fogja keresni. Azon a napon, amikor elment, amint megterhelt szekérével jött le az erdei uton, a szekér felborult és maga alá nyomta az öregot, ki azonnal szörnyet halt. Lovai a szekértől nem tudtak megszabadulni és amikor nagyon megéheztek, addig rángatták a szekeret, amíg hámaik szétszakadtak és ők elszabadulhattak a felborult szekértől. Elképzelhető, hogy ha még élt volna is az öregember, a sok rángatás a szekér terhe alatt halálát okozta volna. Fia 6-án, szombaton este jött haza, ki elmondotta, hogy édesapja nem járt hozzá és miért nem jött ki az erdei kaszálóra. Idehaza nyugodtan voltak abban a tudatban, hogy az öreg ember segít a fiának az erdőn szénát szarítani. A felborult szekér járatlan uton volt, senki nem vette észre. Hozzá tartozói vasárnap, 7-én keresésre indultak. Az eprészők és a keresők vasárnap megtalálták a felborult szekeret és alatta a hullát. 8-án, hétfőn hozták haza és kedden temették el a szerencsétlenül járt öreg embert.

* Egy szalongarnitura olesó áron eladó. Cim a kiadóban.

A marosvásárhelyi kereskedeimi és iparkamara közleményei.

A szövetkezetekről szóló új törvény kimondta, hogy a kerületek részére felállítják a Szövetkezetek Szövetségét. Addig is, míg ez megtörténne, az „Oficiul Național Cooperatîei Române” egy osztályt létesített Ioan G. Minea Inspector General vezetése mellett, ahová fordulni lehet a szövetkezetekkel kapcsolatos kérdésekben. Hivatalos helyiség: Brassói megyei Prefektura, II. em., 22. ajtó.

A kereskedelemügyi miniszter folyó évi 72620. számú határozatával megszüntette Daia község (Udvarhely ym.) évi vásártartási jogát.

Lengyelországba csontenyvet exportáló cégekkel keres összeköttetést és kér ajánlatokat: I. Iarblum, Varsovia Al. Ierozolimska No. 43.

Tudomására hozzuk az érdekelteknek a berlini román követség értesítése alapján, hogy „Graeb & Rottloff” berlini rádiókereskedő cég több román állampolgártól vett fel előleget és még sem szállított rádióapparátust.

A Brünmben f. év aug. 3-tól szept. 15-ig tartandó Modern kereskedelmi kiállítással kapcsolatban egy egész osztály a kereskedelmi reklamirozás részére van fenntartva. Akik ezen részt akarnak venni, megkereséseikkel forduljanak közvetlenül a bukaresti csehszlovák követséghez.

SPORT.

A Gy. S. E. teniszszakosztálya folyó hó 20. és 21-én házi teniszversenyt rendez. A senior számokon kívül lesz 1—1 ifjúsági szám is: 1 férfi és 1 női egyes. Az ifjúsági számok korhatára 18 év.

Nevezni 19-én estig lehet a tenisz gazdánál.

Ennek a versenynek egyúttal válogató jellege is lesz a folyó hó 28-án rendezendő dr. Benke-kupa döntőjére, amit Székelyudvarhely és Gyergyó csapatai játszanak. Napoca.

Kiss Ferenc egyetlen dalestélye.

A budapesti színházi világban Kiss Ferenc fogalom. A legjobb magyar színész, a legszebb magyar férfitípus, aki hódító körútján Erdély nagy magyar városainak a közönségét is elvarázsolta pompás adottságaival, ragyogó művészetével. Nem tud senki ma úgy magyar dalokat énekelni, mint Kiss Ferenc, akivel együtt sir és nevet a közönség a magyar nóta széles skáláján.

Egyetlen dalestélye 17-én, szerdán az Uránia mozgó termében.

A belépődíjak rekordot érnek el az olcsóság terén: **80 és 30 lej között vannak megszabva a belépődíjak.**

A zenekíséretet dr. Bródi Miklós, a kolozsvári Opera karmestere adja. Feledhetetlen ünnepe lesz a magyar dalnak Kiss Ferenc estélye, amelyen a kitűnő művész előadódzásokkal is szerepel.

APRÓHIRDETÉSEK.

Bodegának leginkább megfelelő üzlethelyiség lakással és szükséges mellékhelyiséggel forgalmas helyen, előnyös feltételek mellett eladó. Cím a kiadóban.

Eladó épületes belsőség házzal a Gimnázium-ut 3. és üres belsőség (Bende-féle) a Szárhegyi-ut 3. sz. alatt akár egészben, akár parcellázva.

Értekezni lehet: Burján Péternél, vagy Madaras István banktisztviselőnél. 2

Kedvező feltételek mellett eladó a város központjához közel egy lakás és üzletnek is megfelelő ház istállóval és gyümölcsös kerttel. Érdeklődni Rákóczi-u. 8. szám alatt.

Eladó üzemképes állapotban levő csukott, vagy nyitott Chevrolett autó. Megtekinthető: Székely Testvéreknél Ditró. 3-3

Hat-nyolc I-V. osztályu középiskolai tanulót lakásra és teljes ellátásra felelősség mellett elfogad Angi Balázs
Marosvásárhely, Str. Principele Carol (volt Sándor János-utca). 3-1

Meghívó.

A Ditrói Mezőgazdasági Bank felszámolásban f. évi jul. 14-én, vasárnap d. u. 3 órakor Ditróban, a központi elemi iskola nagytermében

kögyűlést tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Felszámoló bizottság jelentése.
2. Felszámoló bizottsági tagok lemondása, részükre a felmentvény megadása és helyettük újak választása.
3. Az eddigi felszámolási költségek megállapítása.

A felszámoló bizottság nevében:
Dr. Józsa. Dr. Csiby.

Oficiul parohial ort. român Gheorgheni—Ciuc

No. 147

1929. luna Iulie ziua 8.

Concurs de licitație.

Consiliul parohiei ortodoxe române Gheorgheni Ciuc, aduce la cunoștință generală că în ziua de 19 August 1929. între orele 5—6 p. m. va ține licitație publică cu oferte închise la Primaria orașului, pentru vânzarea materialului lemnos de 80 jug. cad. pădure primite prin ref. agr. No. top. 3860/1 la punctul numit „pârâul Braicului”, „pârâul Străjii” și „pârâul Vama-lului” în hotarul comunei Bilbor.

Licitația se va ține în conformitate cu Legea Contabilității publice.

Condițiunile speciale întocmite de consiliu se pot vedea în orice zi la oficiul parohial. Garanția de licitare este 15% după oferte. Supraoferte nu se primesc.

Președintele Consiliului.

Preot:

Aurel N. Negoiescu,
paroch. ort. rom.

Hirdetmény.

Közhirre tételük, hogy néhai Miklós Miklós ditrói lakos tüzes cséplőgépe szerelvényeivel együtt folyó évi július hó 16-án délelőtt 10 órakor a községházánál nyilvános árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ára: 120.000 Lei.

Egyéb feltételek alulírt gondnoknál megtudhatók.

Ditró, 1929. július 6-án.

Szabó Lajos,
gondnok.

Tisztelettel értesitem a helybeli és vidéki asztalosmester urakat, hogy állandó

**faszobrászt tartok és faszobrász-munkákat leg-
jutányosabban készítek.**

Hegyesy Lajos, asztalosmester
Gheorgheni, Vasut-utca 74. 3-1

Könyvujdonságok Sándorynál.

Ha bármily kivitelű modern, jó és olcsó

BUTORT 52-38

akar, ne sajnálja a fáradságot és forduljon bizalommal **Ambrus István** műasztaloshoz (Valea-Strâmbă) Tekerőpatak.

Időnkint kész hálószobák is kaphatók.

A legmakacsabb **köhögést,**
a kínzó **fulladást** és
rekedtséget bámulatos
rövid idő alatt megszünteti. A szájjüreg-
et desinficiálja s így a ragályos be-
tegségektől megóvja

Tüdőfű cukorka.

Kapható az összes gyógyszerárakban.

Ára 18 Lei. 52-21

Egyedüli készítő:

OSVÁTH
gyógyszerár Targu-Mureș.

Vigyázat! Csak bádogdobozban,
tüdővédjeggyel valódi.

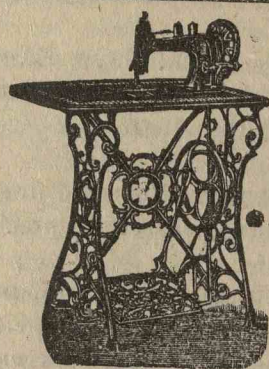
Marosvásárhelyi Szanatórium Részvénytársaság

felvesz:

sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, bel-
és ideggyógyászati, bőrgyógyász, uru-
logiai, fül, orr, gége, szemészeti és
gyermekgyógyászati betegeket.
Röntgen, Quarz, Diather-
mia és egyéb fiziko-
terápiák keze-
lések.

Napi ápolási díj:

ellátással első osztályon 300 lei, má-
sodosztályon 200 lei. 52-7

**Varrógépek
kerékpárok
gramofonok
és lemezek**

legolcsóbban

BOCSKOR MARGIT & Co.
Gheorgheni, jud. Ciuc.

52-42

BALLA ISTVÁN

hatósági engedéllyel bíró
villanyszerelő

el-
vállal
minden-
fajta elek-
tromos szere-
lést és javítást.
Mivel nagy külföldi
gyakorlattal rendelke-
zik, azért olcsón, izléses
kivitelben és műszaki pon-
tossággal dolgozik. Költségve-
téseket bárkinek díjtalanul készít.

Cím: Selyem-utca 69. sz.

Garantált
sírkövek, márványsírkövek
állandó raktáron
kaphatók

Barabás Gergely

kőfaragónál

Szárhegyen (Lázarea, jud. Ciuc.)

Vállalok bármilyen
épület és kriptaeépítéseket
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivi-
telben, teljesen fagyálló anyagból.

Szíves megkeresésre árajánlattal, terve-
zéssel készséggel szolgálok. 52-34